

соціально значимих ціннісних орієнтацій та необхідних морально-ділових якостей, для успішного виконання посадових обов'язків.

Для цього необхідно створити сприятливі умови для служби молодих співробітників, щоб кожен з них відчув, що потрапив у колектив, який вміє турбуватися про своїх членів та одночасно вимагати сумлінного виконання своїх обов'язків. І саме в цій площині важливим фактором є активізація діяльності всіх осіб, які беруть участь у роботі з молодими спеціалістами в період їх професійної адаптації.

Для вирішення цього питання вважаємо доцільним:

- а) вирішувати питання про призначення наставників, з огляду на їх психологічну сумісність з молодими спеціалістами, психолого-педагогічну підготовленість, у першу чергу - уміння налагоджувати психологічний контакт із підшефними, педагогічний такт, товариськість і культуру;
- б) підвищувати рівень психологічної і педагогічної підготовки всіх осіб, що беруть участь у роботі з молодими спеціалістами;
- в) здійснювати всіма суб'єктами процесу адаптації вивчення сутності і змісту процесу адаптації, специфіки етапів його протікання;
- г) покращити підготовку всіх осіб, що працюють з молодими спеціалістами в період їхньої адаптації, шляхом розвитку їхніх комунікативних здібностей як ведучого компонента педагогічної майстерності

З метою удосконалення системи керування процесом адаптації молодих співробітників у підрозділах також вважаємо доцільним створити координаційний орган по роботі з молодими співробітниками, куди б входили всі суспільні формування, що приймають участь у роботі з ними. Таким координаційним органом може стати рада наставників підрозділу. З усіх питань роботи з молодими спеціалістами рада прийматиме колегіальні рішення.

Професійне становлення фахівця в системі ОВС є складним і багатоплановим процесом. Адже досягти високого рівня професіоналізму можливо тільки через професійний розвиток.

Таким чином, тільки цілеспрямоване комплексне застосування всіх форм і методів психолого-педагогічного забезпечення може полегшити і прискорити адаптацію молодого співробітника в колективах ОВС.

Вважаємо, що заходи по підвищенню ефективності роботи з професійної адаптації молодих співробітників до умов службової діяльності мають набути статусу стратегічних напрямків кадрової політики МВС України. Для цього необхідно проведення відповідних наукових розробок, які б дозволили удосконалити систему форм і методів адаптації молодих спеціалістів ОВС.

Список використаних джерел:

1. Програма проведення «Круглого столу» «Актуальні проблеми формування надійності кадрів оперативних служб в навчальному процесі НАВСУ» (психолого-педагогічний аспект) Київ

Лупало, П.Я. Кондратьєв, П.П. Підюков та ін.; Заг. Ред. Проф. Я.Ю. Кондратьєва. К.: НАВСУ, 2004. -

3. Міжнародна долицейська енциклопедія: у 10 т. В.В.Ковааленко, Ю.І.Римаренко, В.Я.Гайди, Ю.С.Шемшученко, С.Ф.Константинов та інші - К.: Атіка, 2011. 1-й т.
4. Наказ МВС України від 09.02.2011. № 28 «Про затвердження Положення про організацію наставництва в органах внутрішніх справ України».

ДО ПРОБЛЕМИ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ПРАЦІВНИКІВ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ ДО ДІЙ ПІД ЧАС МАСОВИХ ЗАХОДІВ

Бойко-Бузіл Юлія Юрївна, кандидат психологічних наук, доцент, професор кафедри психології та педагогіки навчально-наукового інституту права та психології Національної академії внутрішніх справ **Бузіл Микола Васильович**, страшний інспектор з військово-мобілізаційної роботи відділу організації служби Національної академії внутрішніх справ

Питання щодо виникнення масових заворушень є досить актуальними і важливими для України, особливо сьогодні, коли відбуваються значні перетворення у соціально-політичному, економічному житті суспільства. Останнім часом саме через масові заворушення перед працівниками органів та підрозділів внутрішніх справ постало багато проблем правового, організаційного й соціально-психологічного характеру.

В основному Законі України викладено, що «громадяни України мають право збиратися мирно, без зброї і проводити збори, мітинги, походи і демонстрації» [1]. Відповідно, працівники органів внутрішніх справ України повинні бути підготовлені до охорони та забезпечення громадського порядку під час масових заходів. Відомо, що масові заходи - це організована, санкціонована (або несанкціонована) форма активних дій великих груп людей в громадських місцях з метою виявлення їх волі, захисту своїх прав та свобод, законних інтересів, задоволення потреб в економічній, політичній, соціально- культурній, інших матеріальних і духовних сферах [2]. Виділяють шість основних груп масових заходів: громадсько-політичні, спортивні, культурно- масові релігійні, спеціальні, змішані.

Необхідно констатувати, що успіх і ефективність дій працівників органів внутрішніх справ України значною мірою залежать від їхньої психологічної підготовки, що включає виховання почуття обов'язку, відповідальності; забезпечення системою знань і уявлень про особливості та умови діяльності, їх вимоги до особистості; формування умінь і навичок виконання службових обов'язків; розвиток емоційно-вольової стійкості, здатності до ефективної саморегуляції при ускладненні ситуації; формування вмінь реально оцінювати рівень своєї підготовленості до виконання професійних завдань, прогнозувати результати діяльності, коригувати свої вчинки[3].

Психологічна підготовка до дій під час масових заходів повинна здійснюватися через наступні етапи:

- відбір працівників до дій під час масових заходів за наступними критеріями: знання нормативно-правової бази та фізична підготовка;
- психологічне забезпечення адаптації до дій під час масових заходів з використанням інтерактивних технологій навчання;
- формування психологічної готовності до дій під час масових заходів, що включає залучення до тактико-спеціальних навчань з метою удосконалення знань, умінь та навичок практичного відпрацювання дій особового складу при виникненні групових порушень громадського порядку та масових безпорядків;
- психологічне супроводження особистості працівника, що залучається до охорони громадського порядку під час масових заходів;
- психологічна реабілітація співробітників після їх участі в діях, пов'язаних з професійним ризиком і небезпекою.

Принагідно, психологічна підготовка працівників органів внутрішніх справ України до дій під час масових заходів має на меті розвинути наявний психологічний потенціал у цілий спектр професійно значущих знань, умінь та навичок, що стане однією з важливих ланок реформування правоохоронної системи України.

Список використаних джерел:

1. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України (ВВР). - 1996. - № 30.
2. Поліщук В.Г. Правове забезпечення прав та свобод громадян при проведенні масових заходів // Вісник Запорізького юридичного інституту. - 1999. - №1. - С.130-139.
3. Юридична психологія: підручник / Александров Д.О., Андросюк В.Г., Казміренко І.І. та ін.: за ред. І.І. Казміренка, Є.М. Моїсєєва. - Вид. 2-е, доопр. та доп. - К.: КНІ, 2008. - 352 с.

ПРОГРАМА ФОРМУВАННЯ КРЕАТИВНОГО МИСЛЕННЯ У МАЙБУТНІХ ЮРИСТІВ

Бажанюк Валентина Станіславівна, кандидат психологічних наук, доцент, професор кафедри психології та педагогіки навчально-наукового інституту права та психології Національної академії внутрішніх справ **Банас Олена Антонівна**, кандидат психологічних наук, слідчий Дарницького РВСС м. Києва

Креативне мислення складає найважливішу умову досягнення особистістю високого рівня професіоналізму. Тому цілком логічним є звернення психологів до когнітивної сфери особистості (Г. Балл, П. Бандурка, М. Костицький С. Максименко, В. Моляко, В. Москалець, Н. Пов'якель, М. Савчин, М. Смульсон, Ю. Швалб та ін.).

В галузі правознавчих спеціалізацій накопичений певний досвід удосконалення процесу підготовки юристів (В. Васильєв, О. Тихоміров, О. Шмоткін), психологічного аналізу юридичної діяльності (В. Андросюк,